

WYZWANIA ROZWOJOWE

małych i średnich
przedsiębiorstw

INNOWACJE TECHNOLOGIE KRYZYS

Spis treści

Wprowadzenie	7
Część I	9
<hr/>	
Innowacyjność i jej rozwój w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw	
1. <i>Aneta Masternak-Janus</i> Innowacyjność MSP w Polsce i wybranych krajach UE	11
2. <i>Justyna Marjańska</i> Innowacyjność w działalności małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce	25
3. <i>Agnieszka Zakrzewska-Bielawska</i> Ocena innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw sektora ICT	37
4. <i>Anna Wójcik-Karpacz</i> Badanie poziomu innowacyjności w przedsiębiorstwach produkujących wyroby dla budownictwa. Studia przypadków	54
5. <i>Jerzy Baruk</i> Innowacje instrumentem rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw	71
6. <i>Lechosław Cichowski</i> Systemowe, instytucjonalne, organizacyjne i społeczne uwarunkowania innowacyjności polskich MSP	92
Część II	109
<hr/>	
Sieć, projekt, produkt w zarządzaniu małą firmą innowacyjną	
7. <i>Stanisław Łobejko, Alicja Sosnowska</i> Firma innowacyjna w sieci	111
8. <i>Andrzej Pomykański, Robert Błażlak</i> Zarządzanie sieciowe a innowacyjność przedsiębiorstw	129

9. *Barbara Bojewska*
Zarządzanie projektami w podwyższaniu konkurencyjności i innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw 147
10. *Grzegorz Krzos*
Zarządzanie innowacyjnym projektem w małym przedsiębiorstwie – studium przypadku 162
11. *Tomasz Goszczyński*
Innowacyjne projektowanie produktu 172

Część III 189

Technologia a innowacyjność małych i średnich przedsiębiorstw

12. *Paweł Filipowicz*
Strategia technologiczna jako wyznacznik wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw sektora MSP 191
13. *Andrzej Masiarek*
Metoda poszukiwania nowych technologii 209
14. *Edward Stawasz*
Innowacyjność a wzrost przedsiębiorstw z sektora MSP w dziedzinach wysokiej technologii w kontekście ich wewnętrznej zdolności innowacyjnej 221
15. *Krzysztof Michalik*
Zarządzanie wiedzą w organizacji z użyciem hybrydowego systemu ekspertowego 238

Część IV 253

Małe i średnie firmy w dobie kryzysu gospodarczego

16. *Agnieszka Sawicka*
Funkcjonowanie średnich firm w okresie spowolnienia i kryzysu gospodarczego 255
17. *Aneta Zelek, Grażyna Maniak*
Polskie MSP wobec dekonjunktury gospodarczej 2007–2010 – studium przedsiębiorstw Pomorza Zachodniego 270
18. *Renata Strzelecka*
Innowacyjność jako czynnik rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w okresie spowolnienia gospodarczego 285
19. *Marlena Smuda*
Kapitał intelektualny sektora MSP (spółka *NewConnect*) w dobie kryzysu 299
20. *Mirosława Kwiecień, Beata Iwasieczko*
Kształtowanie kompetencji przedsiębiorców i kadr menedżerskich małych i średnich przedsiębiorstw w warunkach kryzysu finansowego 315

Wprowadzenie

Sektor małych i średnich przedsiębiorstw pełni bardzo ważne funkcje w gospodarce każdego kraju. Stanowi źródło dochodów dla budżetu państwa i budżetu samorządów lokalnych, ma znaczący wpływ na PKB, tworzy nowe miejsca pracy oraz przyczynia się do kreowania zmian społecznych i funkcjonalnych poszczególnych regionów. Małe i średnie firmy są także źródłem innowacyjności, oznaczającej zdolność do poszukiwania, implementacji i dyfuzji innowacji, które stają się współcześnie warunkiem niezbędnym dla ich przetrwania i dalszego rozwoju. Potrafią one również pozytywnie stymulować postęp techniczny poprzez poszukiwanie nowych technologii, a odpowiednia strategia technologiczna może zwiększyć ich innowacyjność jak i konkurencyjność. Ponadto sektor MSP wykazuje się elastycznością, której przejawem jest zdolność dostosowywania do zmieniających się warunków otoczenia. Umiejętność adaptacji jest niezwykle istotna w warunkach wahań cyklu koniunkturalnego, zwłaszcza w dobie kryzysu i spowolnienia gospodarczego.

Niniejsza monografia poświęcona jest tego typu problemom. Jej **celem** jest przedstawienie aktualnych wyzwań rozwojowych, jakie stoją przed małymi i średnimi przedsiębiorstwami wobec wzrostu ich innowacyjności, nowych technologii i kryzysu gospodarczego. Składa się ona z 22 opracowań, które podzielono na cztery części.

Pierwsza część porusza problematykę innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz uwarunkowań jej rozwoju. Przedstawiono tu charakterystykę działalności innowacyjnej firm małej i średniej wielkości w Polsce jak i wybranych krajach Unii Europejskiej oraz podjęto próbę oceny innowacyjności rodzimych MSP zarówno w skali kraju, jak i wybranych sektorów. Wskazano tu także podstawowe determinanty rozwoju przedsiębiorczości innowacyjnej.

W **części drugiej** skoncentrowano się na specyfice zarządzania małą firmą innowacyjną. Szczególną uwagę zwrócono tu na problem zarządzania sieciowego

i funkcjonowania małych firm innowacyjnych w sieciach. Podjęto także tematykę zarządzania projektami oraz innowacyjnego projektowania produktu z perspektywy wzrostu konkurencyjności i innowacyjności małej firmy.

Część trzecia dotyczy wyzwań technologicznych, jakie stoją przed małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Zaprezentowano tu ogólny model strategii technologicznej dla MSP, źródła pozyskiwania i metodykę doboru nowych technologii oraz ich rolę w podnoszeniu innowacyjności firm tego sektora. Istotnym nurtem prezentowanych tu rozważań jest zagadnienie wzrostu i innowacyjności MSP w kontekście ich wewnętrznej zdolności innowacyjnej, które poddano analizie na przykładzie małych i średnich przedsiębiorstw sektora wysokich technologii. Przedstawiano tu także przykład wykorzystania technologii informatycznych w procesie zarządzania wiedzą.

Czwarta i ostatnia **część** pracy poświęcona została wyzwaniom rozwojowym, jakie stworzył dla firm małej i średniej wielkości kryzys gospodarczy. Omówiono tu wpływ światowego kryzysu gospodarczego na sytuację polskich przedsiębiorstw, określono cechy małych i średnich firm w okresie spowolnienia gospodarczego oraz oceniono postawy rodzimych MSP wobec dekonstrukcji na rynku. Zwrócono tu także uwagę na zarządzanie kapitałem intelektualnym oraz problem kształtowania kompetencji przedsiębiorców i kadr menedżerskich w dobie kryzysu.

Poruszane w ramach niniejszej monografii zagadnienia teoretyczne są bogato ilustrowane wynikami badań i przykładami praktycznymi. Dlatego też polecana jest ona nie tylko środowiskom naukowym i studentom zarządzania, ale także właścicielom i kadrze menedżerskiej małych i średnich przedsiębiorstw oraz doradcom i konsultantom świadczącym usługi dla firm tego sektora.

Autorzy wyrażają nadzieję, że przedstawione w książce problemy, wyzwania i perspektywy rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw staną się inspiracją oraz źródłem dalszych badań i rozważań.